

อาหารสมอง

• วรกรณ์ สามโกเศศ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

FIFA อื้อฉาวมาถึงไทย

คนทั้งโลกชอบฟุตบอลมากแค่ไหน ก็จับตามอง “ความเน่า” ของ FIFA มากเท่านั้น ล่าสุดประธาน FIFA คือ **Sepp Blatter** และประธาน UEFA (*Unión Europea de Fútbol Asociado*) คือ Michel Platini ถูกสั่ง “พักงาน” 90 วัน โดยคณะกรรมการจริยธรรมซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับที่ **นายวรวิทย์ มะกุดี** (บงยี-นายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย และกรรมการ FIFA) โดนสั่งพักงานโดย FIFA เช่นกัน ลองมาดูกันว่ามีความเป็นมาอย่างไร จึงโดนกันถ้วนหน้า

ผู้เขียนเขียนเรื่อง “ความเน่า” ของ FIFA มาหลายครั้งในปี 2014 ขอนำเอาข้อเขียนบางส่วนมาลงอีกครั้ง เป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะเจาะลงไปเรื่องการพักงานดังกล่าว

นิตยสาร The Economist ฉบับเดือนมิถุนายน ปี 2014 มีปกเป็นรูปคนกำลังเตะฟุตบอลบนหาดทรายในบราซิล ซึ่งเป็นสถานที่จัดการแข่งขันฟุตบอลโลก 2014 และมีอักษรตัวโตประกอบว่า **Beautiful Game, Ugly Business** การขึ้นปกเช่นนี้มีความหมายลึกซึ้ง

“.....จำเลยคนสำคัญคือ FIFA (*Fédération Internationale de Football Association*) ผู้จัดการแข่งขันฟุตบอลโลกทุก 4 ปี และทำหน้าที่กำกับดูแลการแข่งขันฟุตบอลทั่วโลก โดยมีสมาชิกรวม 209 ประเทศ ไทยก็เป็นสมาชิกประเทศหนึ่ง

การ “ซื้อ” ผู้ตัดสิน ผู้เล่นบางคนหรือทั้งทีม ในการแข่งขันสำคัญทั่วโลกตลอดระยะเวลา 10-15 ปีที่ผ่านมาเป็น “**ความลับที่เปิดเผย**” กันในหมู่ผู้รู้เรื่องฟุตบอล รายงานลับของ FIFA ที่ถูกแฉโดย New York Times ระบุการ “ซื้อ” กรรมการเพื่อให้ผลการแข่งขันเป็นไปตามที่เจ้าพ่อนักพนันต้องการ โดยผ่านสมาคมผู้จัดท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ของ FIFA ในการแข่งขันหลายแมทช์มีตราบภาพในแอฟริกาใต้ในปี 2010 เพื่อประธาธิบดีสัมพันธ์การแข่งขันฟุตบอลโลก

Europol หน่วยข่าวกรองของ EU ระบุว่า มี 680 แมทช์ ระหว่างปี 2008-2011 ใน

การแข่งขันลีกใหญ่ในยุโรป และรอบคัดเลือกเพื่อไปแข่งขันฟุตบอลโลกที่น่าสงสัยว่าจะมีทุจริต “ซื้อ” ผู้ตัดสิน ผู้เล่น และ “ล้มบอล” แต่ FIFA ก็ไม่เคยลงโทษใคร

ชื่อเสียงของ FIFA เหนือยิ่งขึ้น เมื่อหนังสือพิมพ์ Sunday Times ของอังกฤษ ลงข่าวก่อนหน้าการแข่งขันฟุตบอลโลก 2014 ไม่กี่วัน โดยตีแผ่อีเมลของคณวงในที่เล่าเรื่องการ “ซื้อ” กรรมการหลายคนของ FIFA ด้วยเงิน 5 ล้านดอลลาร์ เพื่อให้การดำได้เป็นเจ้าภาพการแข่งขันในปี 2022 หลักฐานการติดสินบนมีท่วมท้น จนมีข่าวว่าหลังการแข่งขันที่บราซิล อาจมีการพิจารณาบทลงโทษใหม่

จะไปแข่งในการดำทำไมท่ามกลางทะเลทราย ที่ไม่มีผู้คนจำนวนมากดู และร้อนจัดจนต้องเลื่อนไปจัดในเดือนธันวาคม แทนที่จะเป็นมิถุนายนดังที่เคยจัดกันมา เมื่อเทียบกับคู่แข่งที่มีความพร้อมในการจัดมากกว่า อย่างเช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ก็จะไม่เห็นความบ้าบองขึ้น

FIFA ใหญ่โตทั่วโลก เพราะมีจำนวนสมาชิกมาก และได้รับการยอมรับให้เป็นผู้ทรงอำนาจเด็ดขาดในการกำหนดกฎกติกาการยอมรับผลการแข่งขัน ทั้ๆ ที่เป็นเพียง NGO ที่ตั้งอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์ และได้สิทธิพิเศษทางภาษี เหตุที่ชื่อสมาคมเป็นฝรั่งเศสก็เพราะตั้งในปารีสเมื่อปี 1904 และเติบโตมีอำนาจเป็นลำดับตามความนิยมกีฬาฟุตบอลที่เพิ่มขึ้น (มีการคำนวณว่าในปัจจุบันมีผู้เล่นฟุตบอลจริงจัง และเป็นครั้งคราวในโลกกว่า 300 ล้านคน)

ความอื้อฉาวในเรื่องการทุจริต และความหุรหาวฟู่ฟายของกรรมการ FIFA โดยใช้เครื่องบินเจ็ทส่วนตัว มีคฤหาสน์ใหญ่โต มีความเป็นอยู่ที่เกินความพอดี ทำให้เกิดความหมั่นไส้และเกลียดชังในหมู่แฟนฟุตบอลทั่วโลก โดยเฉพาะในตัวยาย Sepp Blatter ประธานผู้มีอายุ 78 ปี ผู้ครองตำแหน่งมายาวนาน 16 ปี.....”

ทั้งหมดนี้คือที่มาของการสอบสวน โดยคณะกรรมการจริยธรรมของ FIFA หลังจากที่ถูกท้วงท้วงมานาน โดย Blatter สมาชิกฝั่งอังกฤษพยายามผลักดันให้มีการสอบสวน จนกระทั่งเมื่อต้นตุลาคมนี้ก็ประกาศลงโทษ “พักงาน” มิให้ประธาน FIFA และ Platini พร้อมกับเลขาธิการ FIFA นาย Jerome

FIFA มีเรื่องอื้อฉาว ครั้งแล้วครั้งเล่า แต่ไม่มีอะไรเกิดขึ้นจริงจัง เมื่อมีการลงโทษ ก็เป็นเพียงแค่ “เชกเช่า” เท่านั้น

Valcke ยุ่งเกี่ยวกับกิจการฟุตบอลทั้งปวง ตลอดจนพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นเวลา 90 วัน

ข้อหาของ Blatter และ Platini ซึ่งเป็นรองประธานด้วย (คงจ่ายอดนักเตะฝรั่งเศสคนนั้นกันได้) ก็คือร่วมกันกระทำความผิดโดย Blatter มอบเงิน 2 ล้านยูโร (80 ล้านบาท) ให้ Platini ก่อนหน้านั้นจะมีการเลือกตั้งประธาน FIFA ในปี 2011 หลังจากนั้นไม่นาน Platini ซึ่งเป็นตัวเก็งก็ถอนตัวจากการลงสมัครที่โดนหนักกว่าเพื่อนก็คือ **Chung Mong-joon** มหาเศรษฐีทายาทบริษัทฮุนไดแห่งเกาหลีใต้ ผู้กำลังจะเป็นผู้สมัครแข่งตำแหน่งประธาน FIFA โดนคณะกรรมการชุดนี้สั่งห้ามยุ่งเกี่ยวกับการบริหารงานฟุตบอลเป็นเวลา 6 ปี และปรับ 100,000 สวิสฟรังก์ (3,699,000 บาท) โดยโดนข้อหาเสนอสินบนต่อกรรมการ FIFA โดยเขียนเป็นจดหมายเพื่อให้เกาหลีใต้เป็นเจ้าภาพฟุตบอลโลกในปี 2022

Chung ออกมาไว้วางใจว่า Blatter โดนเบาแค่ 90 วัน แต่เขาโดน 6 ปี และ Blatter กำลังวางแผนจะลงสมัครเป็นประธานอีกหลังจากการ “พักงาน” จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2016 สิ้นสุดลงพอดี คณะกรรมการชุดนี้จริงๆ แล้วก็คือ Hit Man ของ Blatter เพื่อกำจัดเขา ผู้กำลังจะสมัครแข่ง

เมื่อ Blatter ทำหน้าที่ประธาน FIFA ไม่ได้ FIFA ก็ให้ Issa Hayatou ผู้เป็นรองประธานมายาวนานรักษาการแทน ที่ตลก

ก็คือ เขาเคยถูกลงโทษในข้อหาปรับเงิน
เป็นเรื่องอื้อฉาวของ FIFA ในอดีตเหมือนกัน
(FIFA หากกรรมการที่มีประวัติไม่ได้
เลยหรือ)

ฟังๆ ดูแล้วราวกับว่าการลงโทษ Blatter
เป็นเรื่อง “เล่นละครต้มคนดู” เนื่องจาก
ถูก “พักงาน” ชั่วคราวเป็นเวลา 90 วัน พร้อม
กับ Platini ผู้อื้อฉาวร่วมคดี โดยไม่มีการ
ลงโทษอะไรเพิ่มเติม คำสั่งของคณะกรรมการ
จริยธรรมระบุเพียงแต่การ “พักงาน” เท่านั้น
สื่อต่างประเทศมิได้ลงข่าวว่า “บังยี”
กรรมการ FIFA อีกคน ซึ่งโดนลงโทษ
ในลักษณะเดียวกัน มีข้อหาใด ถ้ากรรมการ
ชุดนี้เล่น ‘ละคร’ จริง สถานการณ์ก็ดูจะคล้าย
กับกรณีของ Blatter บังยีก็สามารถลงเลือกตั้ง
ได้อีกหลังจากพ้นการถูก “พักงาน”

คำถามก็คือเหตุใด FIFA ตัวแทน
สโมสรสมาคมฟุตบอลทั่วโลก ซึ่งก็คือ
ตัวแทนของนักฟุตบอลของโลก จึงไม่
ทำหน้าที่ที่ดี มีเรื่องอื้อฉาวมายาวนาน คำตอบ
อาจเป็นว่า ไม่มีสิ่งใดผูกพันหรือบังคับให้
กรรมการ FIFA เป็นตัวแทนที่ดี (Agents)
ตราบที่ผู้ดู (Principals) ขาดกลไกในการ
ควบคุมที่มีประสิทธิภาพ และ FIFA ซึ่งถูก
ครอบงำโดย Blatter ก็มีได้ตั้งใจที่จะเป็น
ตัวแทนที่ดี ดังนั้น อย่าได้คาดหวังเลยว่า
คนดูจะได้รับสิ่งที่ตนเองคาดหวัง แม้แต่
ภายใต้เงื่อนไขที่ดีกว่านี้ ทฤษฎีตัวแทน
(Principal-Agent Theory) ระบุว่า อย่าคาดหวัง
หวังว่าตัวแทนจะทำการแทนเราได้เป็นอย่างดี
ที่ดีที่สุดเป็นอันขาด ตัวอย่างมีมากมาย เช่น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทนายความ กรรมการ
บริษัท เอเจนต์ทำการแทนต่างๆ ฯลฯ

FIFA มีเรื่องอื้อฉาวครั้งแล้วครั้งเล่า
แต่ไม่มีอะไรเกิดขึ้นจริงจัง เมื่อมีการลงโทษ
ก็เป็นเพียงแค่ “เชกเช่า” เท่านั้น ทั้งนี้
เนื่องจากกลุ่มผู้บริหารเหล่านี้ดำรงตำแหน่ง
กันมายาวนาน และครอบงำเกือบทุก

องคภาพของ FIFA

ผู้กล้าหาญแห่งประเทศไทยในเรื่อง
คอร์รัปชันทั้งหลายโปรดทราบด้วยว่า บัดนี้
“การเชกเช่า” เริ่มมีให้เห็นน้อยลงเป็นลำดับแล้ว
ถ้าจะหลีกเลี่ยงมิให้ถูกลงโทษในทุกคดีก็
ก็มีหนทางเดียวเท่านั้นคือ การเดินในเส้นทาง
สุจริต